

AFET VE ACİL DURUM MÜDAHALE HİZMETLERİ YÖNETMELİĞİ

Cumhurbaşkanı Kararının Tarihi: 31/12/2025 Sayısı:10809

Yayımlandığı Resmî Gazetenin Tarihi: 31/12/2025 Sayısı: 33124 (5.Mükerrer)

BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

Amaç

MADDE 1- (1) Yönetmeliğin amacı; afet ve acil durumlara müdahalede ihtiyaç duyulacak kapasiteyi ulusal ve yerel düzeyde planlamak, bu kapasitenin olay bölgesine hızlı ve etkin bir şekilde ulaştırılmasını ve kullanılmasını sağlamak, müdahale hizmetlerini ve bu hizmetlerin koordinasyonundan sorumlu ana ve destek çözüm ortakları ile yerel düzeyde sorumlu birimlerin, görev ve sorumlulukları ile planlama usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, afet ve acil durumlarda müdahale hizmetlerini yürütecek bakanlıklar, kamu kurum ve kuruluşları, valilikler, kaymakamlıklar, özel ve özerk kuruluşlar, sivil toplum kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişileri, bunların görev ve sorumlulukları ile bunlar arasındaki iş birliği, koordinasyon ve karşılıklı yardımlaşmaya dair iş ve işlemleri kapsar.

(2) 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu kapsamında yer alan işyerlerinde; acil durum planlarının hazırlanması, önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda yapılması gereken çalışmalar ile bu durumların güvenli olarak yönetilmesi ve bu konularda görevlendirilecek çalışanların belirlenmesinde ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun ve 29/5/2009 tarihli ve 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun hükümleri ile 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 522 nci maddesinin birinci fıkrasının (1) bendi ve 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 30 ila 54 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

a) 112 acil çağrı merkezleri: Acil çağrıları karşılamak üzere büyükşehir belediyesi olan illerde valiliklerin yatırım izleme ve koordinasyon başkanlığı bünyesinde, diğer illerde ise valilikler bünyesinde kurulan merkezleri,

b) Acil durum: Toplumun tamamının veya belli kesimlerinin normal hayat ve faaliyetlerini durduran veya kesintiye uğratan ve acil müdahaleyi gerektiren olayları ve bu olayların oluşturduğu kriz hâlini,

c) Acil yardım: Afet ve acil durum hâllerinde; arama, kurtarma, tıbbi ilk yardım ve tedavi, defin, salgın hastalıkları önleme, yiyecek, içecek ve giyecek temini, acil barındırma, ısıtma, aydınlatma, ulaştırma, enkaz kaldırma, altyapıyı asgari seviyede çalışır hâle getirme, akaryakıt, LPG ve benzeri acil hizmet ve ihtiyaçların karşılanması ve bu konularda yapılacak her türlü iş, işlem, tahsis, kiralama, satın alma, hibe, kamulaştırma ve benzeri faaliyetleri,

ç) AFAD gönüllüsü: Tamamıyla kendi isteği doğrultusunda dayanışma ve yardımlaşma amacıyla kişisel çıkar gözetmeksizin hiçbir maddi beklentisi olmadan, sadece topluma faydalı olmak arzusuyla fiziksel gücünü, zamanını, bilgi birikimini, yeteneğini ve deneyimini kullanarak afet ve acil durum öncesinde, sırasında ve sonrasında toplum hizmeti çalışmalarına katkı sağlayan fiil ehliyetine sahip kişileri,

d) Afet: Toplumun tamamı veya belli kesimleri için fiziksel, ekonomik ve sosyal kayıplar doğuran, normal hayatı ve insan faaliyetlerini durduran veya kesintiye uğratan, etkilenen toplumun baş etme kapasitesinin yeterli olmadığı doğa, teknoloji veya insan kaynaklı olayları,

e) Afet grubu: Afet ve acil durumlarda, TAMP kapsamında ana çözüm ortağı ve destek çözüm ortaklarının yürüttükleri çalışmaların niteliğine göre oluşturulan grupları,

f) Afet grubu sekretarya yetkilisi: Afet grubunun yönetim ve yazışmalarında görev alan ana çözüm ortağı ile destek çözüm ortaklarının uygun nitelik ve donanımına sahip personelini,

g) Afet senaryosu: Afet riskinin belirlenmesi çalışmaları sonucunda elde edilen farklı büyüklük ve konumlardaki tehlikelerin gerçekleşmesi hâlinde meydana gelebilecek zarar ve kayıpları tahmin etmeye yarayan çalışmayı,

ğ) Afet ve acil durum faaliyetleri ödeneği: 5902 sayılı Kanununun 23 üncü maddesine göre Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı bütçesinde yer alan ödeneği,

h) Afet ve Acil Durum Kurulu: 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 522 nci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendi gereğince oluşturulan Kurulu,

ı) Afet ve acil durum müdahale hizmetleri: Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının yapmış olduğu çalışmaların yanı sıra TAMP gereğince oluşturulan afet grupları tarafından yerine getirilen faaliyetleri,

i) Afet ve acil durum toplanma alanları: Afet ve acil durumlar sonrasında geçici barınma merkezleri hazır olana kadar geçecek süre içinde yaşanacak paniği önlemek ve sağlıklı bilgi alışverişini sağlamak amacıyla halkın tehlikeli bölgeden uzaklaşarak

toplanabileceği erişilebilir ve güvenli alanları,

j) Afet ve acil durum yönetim merkezi: Afet ve acil durumlarda müdahalenin koordine edildiği, 24 saat esasına göre çalışan, kesintisiz ve güvenli bilgi işlem ve haberleşme sistemleri ile donatılan merkezi,

k) Afet Yönetimi ve Karar Destek Sistemi: Coğrafi bilgi sistemleri kullanılarak Başkanlık tarafından geliştirilen, afet ve acil durumlarda tüm kaynakları etkin bir şekilde yönetebilen, karar destek mekanizmalarına sahip internet ağı tabanlı bir uygulamayı içeren afet yönetimi ve karar destek sistemini,

l) Afet zarar tespit raporu: Afet ve acil durumların fiziksel varlıklarda yarattığı tahribatın parasal karşılığının yer aldığı raporu,

m) Ana çözüm ortağı: Afet grubunun yürüteceği hizmetlere ilişkin koordinasyondan sorumlu olan bakanlıklar ile kurum ve kuruluşları,

n) Bakan: İçişleri Bakanını,

o) Bakanlık: İçişleri Bakanlığını,

ö) Başkan: Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanını,

p) Başkanlık: Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığını,

r) Destek çözüm ortağı: Afet gruplarında ana çözüm ortağı olarak görev alan bakanlıklar ile kurum ve kuruluşların koordinasyonunda, çalışmalarda görev alan paydaşları,

s) Destek iller: Ana çözüm ortaklarının illerde bulunan idari yapılanmalarına göre afet ve acil durumdan etkilenen illere destek vermekle yükümlü olacak diğer il gruplarını,

ş) Dezavantajlı grup: Afet tehlike ve riskleri karşısında buldukları ortam ve durumlar nedeniyle kırılabilirlik gösteren; fiziksel, sosyal, ekonomik, kültürel ve çevresel koşulları nedeniyle zarar görebilirlik riski daha yüksek olan grup ve topluluklar ile hassas, kırılabilir, incinebilir, özel gereksinimli ve risk altındaki grupları,

t) Ekip: Afet gruplarının görevlerini yerine getirmek amacıyla oluşturulmuş alt çalışma birimini,

u) Erişilebilirlik: Binaların, açık alanların, ulaşım ve bilgilendirme hizmetleri ile bilgi ve iletişim teknolojilerinin, dezavantajlı gruplar tarafından güvenli ve bağımsız olarak ulaşılabilir ve kullanılabilir olmasını,

ü) Erken uyarı sistemi: Belirli bir tehlike veya tehdidin algılanması, değerlendirilmesi, ilgili kurum, kuruluş ve kişilere ulaştırılarak halka zamanında bilgi verilmesi amacıyla kurulmuş olan sistemi,

v) Geçici döküm sahaları: Enkaz kaldırma çalışmalarının aciliyeti bakımından afet atıklarının yönetimini sağlamak amacıyla gerçekleştirilmesi gereken geri kazanım ve bertaraf çalışmaları başlatılana kadar atıkların biriktirileceği, afet öncesinde ve ihtiyaç duyulması hâlinde sonrasında valilikler koordinasyonunda belirlenen sahaları,

y) Gönüllü: Aktif olarak gönüllülük faaliyetini yürüten gerçek kişiyi,

z) Haber alma ve yayma sistemi: Erken uyarı sistemlerinden alınan, risk değerlendirmesi yapılmış anlamlı tehlike haberlerini ikaz ve alarm sisteminin bileşenlerine

aktaran ve Başkanlık tarafından ülke çapında kurulmuş olan haber alma ve yayma sistemini,

aa) Hazırlık: Afet ve acil durumlara etkin bir müdahale amacıyla önceden yapılan her türlü faaliyetleri,

bb) İkincil afet: Bir afetin etkisi veya tetiklemesiyle meydana gelen diğer afet ve acil durum hâllerini,

cc) İyileştirme: Afet ve acil durum sebebiyle bozulan hayatın normalleştirilmesine yönelik faaliyetleri ve yeniden yapılanmayı,

çç) KBRN: Kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer kelime grubunun kısaltmasını,

dd) Konuşlanma alanı: Müdahale faaliyetlerini yürütmek amacıyla yerleşilen belirli bir yer veya bölgeyi,

ee) Koordinasyon ekipleri: Ulusal düzeyde ana çözüm ortaklarının afet ve acil durum yönetim merkezinde afet grubunun ana çözüm ortağı ve destek çözüm ortaklarının katılımı ile oluşturulan ve müdahale sürecini yöneten idari ekipleri,

ff) Kritik tesis: Alışılabilen ve acil durum gerektiren olağanüstü durumlarda toplumun ihtiyaçlarını sürdürmesi, can ve mal kaybının azaltılması için gerekli olan birincil öneme sahip; kentsel, sosyal ve teknik altyapılar ile sistemleri,

gg) Kültür varlıkları: Tarih öncesi ve tarihi devirlere ait bilim, kültür, din ve güzel sanatlarla ilgili bulunan veya tarih öncesi ya da tarihi devirlerde sosyal yaşama konu olmuş bilimsel ve kültürel açıdan özgün değer taşıyan yer üstünde, yer altında veya su altındaki bütün taşınır ve taşınmaz varlıkları,

ğğ) Medikal kurtarma: Afetlerde ve acil durumlarda, hasta ve yaralılara sağlık personeli tarafından olay yerinde başlatılan ve uygun sağlık tesisi veya ekiplerine teslim edilinceye kadar devam eden acil tıbbi müdahaleyi,

hh) Meteorolojik karakterli doğal afet: Meteorolojik şartlar ile doğrudan veya dolaylı olarak ilişkili olan doğa kaynaklı afetlerin tamamı,

ıı) Müdahale: Afetlerde ve acil durumlarda can ve mal kurtarma, sağlık, iaşe, ibate, nakliye, güvenlik, mal ve çevre koruma, sosyal ve psikolojik destek hizmetlerinin verilmesine yönelik çalışmaları,

ii) Ön iyileştirme: Afet ve acil durum nedeniyle bozulan yaşam şartlarının normalleştirilmesine yönelik olayın meydana gelmesinden sonra başlayan, kısa dönemde yapılan iyileştirme faaliyetlerini,

jj) Psikiyatrik tedavi ve terapi hizmetleri: Afetten etkilenen kişiler arasında yaşanan yoğun psikolojik tepkiler göstererek günlük işlevselliklerini yerine getirme konusunda ciddi sorunlar yaşayan ve/veya hâlihazırda ruhsal bozukluğu olan insanlar için sunulan ilaçlı tedavi ya da ilaçsız terapi yöntemlerinin kullanıldığı sağlık hizmetlerini,

kk) Psikososyal analiz: Afetzedelere ve afet çalışanlarına yönelik psikososyal destek hizmetlerinin başlatılması ve sürdürülmesi için afetin birey, grup ve topluluklar üzerindeki psikolojik ve sosyal etkilerinin ortaya çıkarılması amacıyla ilgili afet grubu öncülüğünde gerçekleştirilen analiz çalışmalarını,

ll) Psikososyal destek: Psikolojik ya da psikiyatrik tedavi amacı gütmeyen afet ve acil durum sonrası ortaya çıkabilecek psikolojik uyumsuzlukların, bozuklukların önlenmesi, aile ve toplum düzeyinde ilişkilerin yeniden kurulması, geliştirilmesi, etkilenenlerin normal yaşamlarına geri dönme sürecinde kendi kapasitelerini fark etmeleri ve güçlenmelerinin sağlanması, toplumda gelecekte ortaya çıkması muhtemel afet ve acil durumlarla başa çıkma, iyileşme, toparlanma becerilerinin artırılması ve yardım çalışanlarının desteklenmesini içeren ve afet döngüsünün her aşamasında yürütülen çok disiplinli hizmetlerin tümünü,

mm) Sağlık ürünü: Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu tarafından yayımlanan Afet ve Acil Durum Hallerinde Yurt Dışından Yapılacak Sağlık Ürünlerinin Bağışlarına İlişkin Kılavuz kapsamında yer alan ürünleri,

nn) Saha destek ekipleri: Afet gruplarının alanında uzman personelinden oluşan ve müdahale faaliyetlerini yürütmek üzere afet ve acil durumdan etkilenen yerlere görevlendirilen ekipleri,

oo) Servis: Müdahale organizasyonu içerisinde yer alan afet gruplarının bağlı olduğu ana yönetim birimlerini,

öö) Seviye: Meydana gelen afet ve acil durum sonrasında yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası düzeyde kapasitenin müdahale faaliyetlerine dahil olacağı afet yönetimi aşamaları ile olay etki seviyesini,

pp) Tahliye: Afet ve acil durum hizmetleri kapsamında, boşaltılması gereken yapıların veya bir bölgenin, önceden belirlenmiş yollar kullanılarak hızlı ve düzenli bir şekilde boşaltılıp güvenli yerlere nakledilmesi işlemi,

rr) TAMP: Türkiye Afet Müdahale Planını,

ss) Teknik altyapı: Kamu veya özel sektör tarafından yapılacak elektrik, petrol ve doğalgaz iletim ve dağıtım hatları, içme ve kullanma suyu ile yer altı ve yer üstü her türlü arıtma, kanalizasyon, atık işleme tesisleri, trafo, her türlü enerji, ulaştırma, haberleşme gibi servislerin temini için yapılan tesisler ile açık ve kapalı otopark kullanışlarına verilen genel ismi,

şş) Türkiye Coğrafi Bilgi Sistemi Kurulu: 49 sayılı Coğrafi Bilgi Sistemleri Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 8 inci maddesi gereğince oluşturulan kurulu,

tt) Ulusal Afet Müdahale Sistemi: TAMP ile ulusal ve yerel düzey planların oluşturduğu sistemi,

uu) Ulusal Bütünleşik Erken Uyarı Sistemi: Halkın can ve mal güvenliğini sağlamak amacıyla tehlikeleri önceden haber vermek üzere; ülkemizde bulunan tüm erken uyarı sistemleri, haber alma ve yayma sistemi ile ikaz ve alarm sistemlerinin entegrasyonu ile ülke çapında oluşturulan sistemi,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Ulusal ve Yerel Düzeyde Planlama

Planlama

MADDE 5- (1) Afet ve acil durum müdahale hizmetleri; hazırlık, müdahale ve ön iyileştirme çalışmalarını kapsayacak şekilde planlanır.

(2) Planlamada; hizmetlerin tam ve eksiksiz olarak yapılması, hizmet bütünlüğünün korunması ve hizmetler arası etkileşimin dikkate alınması esastır.

(3) Planlama, hazırlık ve kapasite geliştirme çalışmaları ulusal ve yerel düzeyde;

a) Muhtemel afet ve acil durumlara,

b) Afet ve acil durumlara müdahale çalışmalarında karşılaşılabilecek operasyon risklerine,

c) Yaşanabilecek en kötü şartlar dikkate alınarak oluşturulacak varsayımlara, göre yapılır.

(4) Planlama çalışmalarında, gelişen teknoloji ile yaşanan afet ve acil durumlardan edinilen tecrübeler de dikkate alınır.

Türkiye Afet Müdahale Planı

MADDE 6- (1) Başkanlık tarafından, bakanlıklar ile kurum ve kuruluşların katılımıyla afet ve acil durumlara ilişkin TAMP hazırlanır. TAMP; afet öncesi, sırası ve sonrasına ait müdahale planlamasının temel prensiplerini içerir. TAMP'ta afet ve acil durumlardaki müdahale çalışmalarında görev alacak afet grupları ve koordinasyon birimlerine ait görev ve sorumluluklar tanımlanır. TAMP, Cumhurbaşkanı Kararıyla yürürlüğe girer ve Resmî Gazete'de yayımlanır.

(2) TAMP kapsamında, ulusal ve yerel düzeyde müdahale organizasyon sistemi oluşturulur ve bu sistem;

a) Operasyon,

b) Bilgi planlama,

c) Lojistik ve bakım,

ç) Finans ve idari işler,

olmak üzere servisler şeklinde yapılandırılır. Servislerin altında müdahale hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla afet grupları oluşturulur ve bu afet gruplarından sorumlu ana çözüm ve destek çözüm ortaklarının sorumlulukları ve görevleri TAMP'ta belirlenir. Ulusal düzey afet gruplarının koordinasyonundan ana çözüm ortağı olan bakanlıklar ile kurum veya kuruluşlar sorumludur. Afet gruplarının ana çözüm ortakları, hizmetin yürütülmesinde yarar sağlayacak destek çözüm ortaklarını belirler.

(3) TAMP dikkate alınarak ulusal ve yerel düzey afet grubu planları ile olay türü planları Başkanlıkça belirlenen formata uygun hazırlanır. Hangi durumlar için ulusal düzey olay türü planı hazırlanacağı, Afet ve Acil Durum Kurulu tarafından belirlenir.

(4) Başkanlığın yerel düzeyde ana çözüm ortağı olduğu afet gruplarının destek il planlaması TAMP'ta belirtilir. Belediyeler, özel idare teşkilatları; Başkanlığın destek il

planlamasına uygun hareket eder. Diğer ana çözüm ortakları sorumlu oldukları afet grupları ve destek çözüm ortağı oldukları afet grupları için destek il planlamasını olay etki seviyelerine göre belirleyerek ulusal planlarında yer verir.

(5) TAMP kapsamında hazırlanan planların ilgili bölümlerine ait veri girişleri, afet grupları tarafından Afet Yönetimi ve Karar Destek Sistemine yüklenir veya Afet Yönetimi ve Karar Destek Sistemi standartlarına uygun olarak sunacakları internet ağı servisleri üzerinden entegrasyonu sağlanır.

Ulusal düzey afet grubu planları

MADDE 7- (1) Ulusal düzey afet grubu planları, ana çözüm ortakları tarafından destek çözüm ortaklarının katılımıyla hazırlanır.

(2) Başkanlık tarafından plan formatı yönünden incelendikten sonra ana çözüm ortağının bağlı olduğu ilgili bakanın, bakanlığa bağlı olmayan kurum ve kuruluşlarda ise en üst yöneticinin onayı ile yürürlüğe girer. Ulusal düzey afet grubu planlarının veri girişleri, ilgili afet grubu tarafından Afet Yönetimi ve Karar Destek Sistemine yapılır.

(3) Müdahale hizmetlerinde ihtiyaç duyulabilecek tüm kaynakların mevcut durumu, ülke düzeyinde tespit edilir.

(4) Güvenlik ve trafik hizmetlerinde Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Millî Savunma Bakanlığı kadro ve kuruluşunda yer alan kurumların “GİZLİ” dereceli kaynak envanterleri kendi birimlerinde saklanır.

(5) Afet ve Acil Durum Kurulu kararı ile ulusal düzeyde hazırlanan olay türü planları, Başkanlıkça plan formatı yönünden incelendikten sonra olması hâlinde görüş ve öneriler de dikkate alınarak ilgili bakanlıkça onaylanarak yürürlüğe girer.

İl ve ilçe afet müdahale planları

MADDE 8- (1) İl afet müdahale planı; valinin başkanlığında, il afet ve acil durum müdürlüğü koordinasyonunda, bakanlıklar ile kurum ve kuruluşların taşra teşkilatları ve büyükşehir veya il belediye başkanının katılımıyla afet ve acil durumlara ilişkin ve TAMP'a uygun olarak valiliklerce hazırlanır. İl afet müdahale planında müdahale çalışmalarında görev alacak afet grupları ve koordinasyon birimlerinin görev ve sorumlulukları tanımlanır.

(2) İl afet müdahale planı, valinin onayı ile yürürlüğe girer. Planda yer alan ilgili bölümlerin veri girişleri, ilgilileri tarafından Afet Yönetimi ve Karar Destek Sistemine yapılır. Güvenlik ve trafik hizmetlerinde İl Emniyet Müdürlüğü, İl Jandarma Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Millî Savunma Bakanlığı kadro ve kuruluşunda yer alan kurumların “GİZLİ” dereceli kaynak envanterleri kendi birimlerinde saklanır.

(3) İl afet müdahale planı kapsamında, yerel düzeyde müdahale organizasyon sistemi oluşturularak ana ve destek çözüm ortaklarının sorumlulukları ve görevleri belirlenir. Yerel düzey afet grubunun koordinasyonundan, ulusal düzeyde görevlendirilen ana çözüm ortağı bakanlıklar ile kurum veya kuruluşların yerel düzeydeki bağlı ya da ilgili birimi veya ilgili

belediye / özel idare teşkilatı sorumludur.

(4) Kaymakamlıklar, il afet müdahale planı ile uyumlu olacak şekilde ilçede görev yapan ana ve destek çözüm ortaklarını dikkate alarak ilçe afet müdahale planı hazırlar. İlçe afet müdahale planı, il afet ve acil durum müdürlüğüne plan formatı yönünden incelendikten sonra valinin onayı ile yürürlüğe girer.

(5) İl afet müdahale planı ile entegre olacak şekilde afet ve acil durumlarda uygulanmak üzere yerel düzey afet grubu planları hazırlanır.

Yerel düzey afet grubu planları

MADDE 9- (1) Yerel düzey afet grubu planları, ana çözüm ortağı bakanlıklar ile kurum ve kuruluşların taşra teşkilatlarındaki bağlı ve ilgili birimleri, ilgili belediye ve özel idare teşkilatı tarafından, destek çözüm ortaklarının katılımı ile ulusal düzey afet grupları planlarıyla uyumlu şekilde hazırlanarak il afet ve acil durum koordinasyon kurulunun kararı ile yürürlüğe girer. Taşra teşkilatı olmayan ana çözüm ortağı bakanlıklar ile kurum ve kuruluşların yerel düzey afet grubu planları bağlı ve ilgili birimleri tarafından sorumlu vali yardımcısının başkanlığında hazırlanır. Gerekli görülmesi hâlinde bölge teşkilatı olan kurumların bölge müdürlüklerinden de destek alınır.

(2) Afet ve acil durumlarda ihtiyaç duyulabilecek kaynakların il düzeyindeki mevcut durumu, Afet Yönetimi ve Karar Destek Sistemine entegre olan sistemler aracılığıyla paylaşılır veya afet grupları tarafından tespit edilerek Afet Yönetimi ve Karar Destek Sistemine yüklenir.

(3) Yerel düzey afet grubu planlarında, müdahale çalışmalarında görevlendirilecek personel, ekipman, araç ve gereç gibi kaynakları kapsayan envanterler yer alır. Bu envanterler oluşturulurken destek illerden ve yakın illerden temin edilebilecek kaynaklar da ayrı bir cetvelde gösterilir. Afet Yönetimi ve Karar Destek Sistemine yüklenerek destek illerin paylaşımına açılır. Güvenlik ve trafik hizmetlerinde İl Emniyet Müdürlüğü, İl Jandarma Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Millî Savunma Bakanlığı kadro ve kuruluşunda yer alan kurumların "GİZLİ" dereceli kaynak envanterleri kendi birimlerinde saklanır.

(4) Afet ve acil durum yönetim merkezinin mobil olarak oluşturulabileceği alan, afet gruplarının konuşlanma alanları, hizmetlerin verileceği alanlar, afet ve acil durum toplanma alanları, çadır kent alanları, konteyner kent alanları, acil ve geçici barınmaya uygun kamu binaları ve spor tesisleri, toplu konut alanları, yardım ve çadır depolama ve dağıtım alanları, heliport alanları, garaj alanları, sahra hastanesi, mobil-sahra mutfak yerleri, gıda işletmeleri için geçici iş yeri alanları, alternatif hasta bakım alanları, soğuk hava depoları, geçici morg alanları, toplu mezarlık alanları, telef olan hayvanlar için toplu gömü alanları, geçici döküm sahaları, hasarlı binalardan çıkarılan eşyaların konulacağı kapalı depo alanları ile ihtiyaç duyulacak diğer alanlar tespit edilir ve kapasiteleri ile birlikte koordinatlı olarak Afet Yönetimi ve Karar Destek Sistemine ve ilgili haritalara işlenir.

Medya iletişimi

MADDE 10- (1) Bu Yönetmelik kapsamında medya iletişimi ulusal düzeyde Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, Bakanlık ve Başkanlık tarafından, yerel düzeyde ise valiliklerin il basın ve halkla ilişkiler müdürlükleri tarafından Afet İletişim Grubu Planı kapsamında gerçekleştirilir.

(2) Bakanlıkların, kurum ve kuruluşların basın ve halkla ilişkiler müşavirlikleri ile valiliklerin ilgili birimleri Afet İletişim Grubu ile koordineli olarak çalışır.

Planların güncellenmesi

MADDE 11- (1) Bu Yönetmelik kapsamında hazırlanan planlarda değişiklik meydana geldiğinde, planlar ve ekleri plan hazırlama usulüne uygun olarak güncellenir. Ulusal düzeyde afet grubu planları her yıl 30 Haziran tarihine kadar, il ve ilçe afet müdahale planları ile yerel düzeyde afet grubu planları her yıl 31 Aralık tarihine kadar onaylanır. Plan değişiklikleri, değişiklik cetveline işlenir. Değişiklikler hakkında ilgilisi tarafından gerekli güncellemeler yapılarak destek çözüm ortağı olan bakanlıklar ile kurum ve kuruluşlara bilgi verilir.

(2) İlgili afet grubuna ait veriler, Afet Yönetimi ve Karar Destek Sistemine yüklenir ve sürekli güncel tutulur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Müdahale Hizmetlerinin Yönetimi, Afet Grupları ve Hazırlık Çalışmaları

Müdahale hizmetlerinin yönetimi

MADDE 12- (1) Müdahale hizmetlerinin yönetimi; ulusal düzeyde Başkanlıkta ve ana çözüm ortağı bakanlık, kurum ve kuruluşlarda, yerel düzeyde ise valiliklerde ve kaymakamlıklarda oluşturulan afet ve acil durum yönetim merkezi koordinasyonunda TAMP kapsamında gerçekleştirilir.

Ulusal düzeyde hazırlık çalışmaları

MADDE 13- (1) Afet ve acil durumlara müdahale ile sorumlu bakanlıklar ile kurum ve kuruluşlar, Başkanlıkla koordineli olarak afet ve acil durum hazırlıklarını eksiksiz bir şekilde yapar, yeterli sayıda personeli görevlendirir, eğitir ve hazır hâlde bulundurur.

(2) Afet ve acil durum hazırlıkları, bakanlıklarda görevli bir bakan yardımcısı veya görevlendireceği üst yönetici, diğer kurum ve kuruluşlarda ise en üst yönetici tarafından Başkanlıkla koordinasyon hâlinde tüm imkânlar dikkate alınarak yapılır. Belirlenen üst yöneticiye bağlı olarak;

- a) Afet grubu sekreteryası,
 - b) Koordinasyon ekipleri,
 - c) Saha destek ekipleri,
- afet grubu bünyesinde oluşturulur.

(3) Bakanlıklar ile kurum ve kuruluşların afet ve acil durum hâllerine yönelik personel, araç, ekipman ve malzeme gibi konularda kapasite geliştirmeleri esastır. İhtiyaç duyulacak kapasite geliştirme çalışmalarında, en fazla can, mal ve ekonomik zararlara neden olabilecek afete göre ulusal düzeyde hazırlanan afet senaryoları dikkate alınır.

(4) Başkanlık, sorumlu bakanlık ile kurum ve kuruluşlar; gerektiğinde özel sektörle ya da Dışişleri Bakanlığı aracılığı ile diğer ülkelerle yeni tedarik zinciri oluşturmak ve hizmet alımı gerçekleştirmek üzere uyuyan sözleşme yapabilir.

(5) Halkın can ve mal güvenliğini ilgilendiren düşman hava saldırıları, KBRN tehdit ve tehlikeleri, afet ve acil durumlar, genel hayatı etkileyen kazalar gibi her türlü olaya ilişkin erken uyarı haberi üreten kurum ve kuruluşlar; ürettikleri kıymetlendirilmiş erken uyarı haberlerini Haber Alma ve Yayma Sistemine girer ve/veya Başkanlığa, ilgili bakanlıklara ve valiliğe ya da kaymakamlığa derhal bildirir.

(6) Türkiye Coğrafi Bilgi Sistemi Kurulu tarafından onaylanan Afet ve Acil Durumlara İlişkin Coğrafi Veri Üretim ve Paylaşımı Usul ve Esasları ile Coğrafi Veri Listesi kapsamında coğrafi bilgi, uzaktan algılama ve karar destek sistemlerinin kurulması veya kurdurulması ve etkin bir şekilde kullanılması ile ilgili çalışmalar Başkanlıkça yürütülür. Tüm kurum ve kuruluşlar, Afet ve Acil Durumlara İlişkin Coğrafi Veri Üretim ve Paylaşımı Usul ve Esasları ekinde yer alan Coğrafi Veri Listesi ile Başkanlık tarafından belirlenen afet ve acil durumlar için gerekli olan kendi çalışma alanlarına ilişkin verileri Başkanlığın belirleyeceği formatta Başkanlığa gönderir.

Yerel düzey hazırlık çalışmaları

MADDE 14- (1) Afet ve acil durum hazırlıkları illerde valilerin, ilçelerde kaymakamların koordinasyonunda, TAMP kapsamında yapılır.

(2) İl ve ilçelerde TAMP kapsamında afet grupları oluşturulur.

(3) Afet grubu yöneticisi, ana çözüm ortağı bakanlıklar ile kurum ve kuruluşların taşra teşkilatlarının veya belediyelerin en üst yöneticisidir. Ana çözüm ortağının taşra teşkilatı bulunmadığı hâllerde afet grubu yöneticisi, destek çözüm ortakları arasından vali tarafından görevlendirilir.

(4) İllerde afet grubu yöneticilerine bağlı olarak;

a) Afet grubu sekreteryası,

b) Operasyon ekipleri,

c) Lojistik ekipleri,

oluşturulur.

(5) Ekiplerin, görev alacakları alanda düzenli eğitimlerle her daim hazır olmaları esastır. Afet grubu yöneticisinin görevi, afet ve acil durumların her aşamasına afet grubunu hazırlamak, müdahale çalışmalarını başlatmak ve yürütmektir.

(6) Servislerin yönetimi ve koordinasyonu, ilde bulunan mülki idare amirleri arasından vali tarafından belirlenen veya Bakanlık tarafından afet sonrasında belirlenecek mülki idare

amirleri tarafından gerçekleştirilir.

(7) Geçici barınma alanları, Afet Barınma Grubu tarafından belirlenen kriterler dikkate alınarak valiliklerce oluşturulacak komisyon marifeti ile tespit edilir. Bu alanların teknik altyapıları belediyeler ve özel idare teşkilatları tarafından hazırlanır ve denetlenir. Bu alanların erişilebilirlik durumu ve uygunluğu gözetilir. Geçici barınma alanı olarak tespit edilen yerler vasfını kaybedecek şekilde farklı amaçla kullanılamaz.

(8) Afet ve acil durum toplanma alanları, Afet Tahliye ve Yerleştirme Planlama Grubu tarafından belirlenen kriterler dikkate alınarak belediyeler ve özel idare teşkilatları tarafından belirlenir ve denetlenir. Afet ve acil durum toplanma alanı olarak belirlenen yerler, toplanma alanı vasfını kaybedecek şekilde farklı amaçla kullanılamaz. Belediyeler ve özel idare teşkilatları, afet ve acil durum toplanma alanları hakkında vatandaşın erişilebilir formatlarda bilgilendirilmesi amacıyla toplanma alanlarında erişilebilir şekilde işaretlemeler yapar.

(9) Belediyeler ve özel idare teşkilatları, içme suyu tesislerinde klorlama çalışmasını yürütür.

(10) Afetlerde geçici barınma alanı ile afet ve acil durum toplanma alanı olarak kullanılacak mevcut pazar yeri, park, bahçe ve yeşil alanların altyapıları belediyeler ve özel idare teşkilatları tarafından kullanılabilir hâle dönüştürülür ve bu alanların erişilebilirliği sağlanır.

(11) Afet ve acil durumlarda kullanılacak hava araçlarının emniyetli iniş-kalkış yapabileceği yerler belirlenerek bu alanların hava araçlarının iniş-kalkışı için ilgili idarece boş bırakılması sağlanır.

(12) Afet ve acil durum toplanma alanlarında değişiklik yapılması istenildiğinde valilik, il jandarma komutanlığı ve il afet ve acil durum müdürlüğüne bilgi verilerek muadilinin belirlenmesi ve il valiliğinden uygun görüş alınması suretiyle bu alanlarda değişiklik yapılabilir.

(13) Belediyeler ve özel idare teşkilatları, doğru konumunda ve güncel hâliyle ulusal adres veri tabanına işlenmesinden sorumlu oldukları yapı stoku envanteri, güncel cadde ve sokak isimleri, toplu kullanım alanları gibi her türlü adres bileşeni verisini Mekansal Adres Kayıt Sisteminde oluşturularak afet ve acil durumlar göz önünde bulundurularak Başkanlığın kullanımına açık olacak şekilde düzenler.

(14) İhtiyaç duyulacak kapasite geliştirme çalışmalarında en fazla can, mal ve ekonomik zarara neden olabilecek afete göre hazırlanan afet senaryosu dikkate alınır.

(15) Sanayi bölgelerinde standartlara uygun yeterli alet ve ekipmanla donatılmış arama kurtarma ekipleri kurulur. İl afet ve acil durum müdürlükleri ile koordinasyon hâlinde bu ekiplerin eğitim almaları sağlanır.

(16) Olmuş veya olması muhtemel afet ve acil durumlarda, can ve mal emniyeti açısından tehlikeli yerlerde yaşayanlar, mülki idare amiri talimatı ile geçici olarak tahliye edilir. Tahliye edileceklerin sevk, iskân, beslenme, sıhhi bakım ve yerlerine iade masrafları ile zorunlu harcamaları 6/3/2011 tarihli ve 27866 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Afet ve

Acil Durum Harcamaları Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilir.

(17) Düşman saldırıları, KBRN tehdit ve tehlikeleri ile afet ve acil durumlara ilişkin erken uyarı, haber alma ve yayma, ikaz ve alarm sistemleri ilgili kurum ve kuruluşlarla birlikte Başkanlık tarafından, erken uyarı sistemlerine ait gözlem, tespit, teşhis ve benzeri amaçlı tesisler, ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından kurulur.

Destek iller arası iş birliği

MADDE 15- (1) İllerde ihtiyaç duyulması hâlinde destek illerin katılımı ile hazırlık, planlama, bilgi paylaşımı, ortak eğitim, tatbikat ve karşılıklı yardımlaşma çalışmaları için valilerin, ana çözüm ortağı kurum ve kuruluş temsilcilerinin, ilgili belediyelerin, valilikçe uygun görülen diğer kurum ve kuruluş temsilcilerinin katılımıyla istişare toplantıları yapılır. Alınan kararlar ilgililerince uygulanır, Başkanlığa bilgi verilir.

(2) Müdahale hizmetlerinde kullanılacak kapasiteye ilişkin gerekli bilgi ve belge paylaşımına dayalı iş birliği, destek iller arasında sağlanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Afet ve Acil Durumlarda Müdahale Hizmetleri

Afet ve acil durum hâli

MADDE 16- (1) Müdahale hizmetlerinin yürütülmesinde, bu Yönetmelik kapsamında hazırlanan afet müdahale planlarına uygun hareket edilmesi esastır. Bakanlıklarda bakan veya görevlendireceği bakan yardımcısı, kurum ve kuruluşlarda ise en üst yönetici, ilgili afet grubunun yönetimini gerçekleştirir.

(2) Bilgi ve kaynak yönetimi faaliyetleri Başkanlık Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi, il afet ve acil durum yönetim merkezleri ve ilçe afet ve acil durum yönetim merkezlerince yerine getirilir.

(3) Koordinasyon ve saha destek ekipleri, ulusal kapasiteye ihtiyaç duyulan seviye üç ile ulusal kapasitenin yeterli olmadığı, uluslararası yardım çağrısına çıkıldığı seviye dört olaylarda ivedilikle harekete geçirilir.

(4) İl afet ve acil durum koordinasyon kurulu üyeleri vali başkanlığında, ilçe afet acil durum koordinasyon kurulu üyeleri kaymakam başkanlığında talimat beklemeksizin toplanır.

(5) Afet ve acil durumdan etkilenen yerlere görevlendirilen ekipler, en az yetmiş iki saat kendini idame edecek şekilde personel, araç, gereç, barınma, beslenme, hijyen malzemesi gibi lojistik ihtiyaçlarını karşılamakla yükümlüdür.

(6) 112 acil çağrı merkezleri, acil haberleşmenin sağlanması için afet ve acil durumlara ilişkin aldığı vaka bildirimlerini ivedilikle paydaş kurumlarla paylaşır. Bu merkezler, gelen ihbara ait olay türü ve adres bilgilerini alarak ilgili birime aktarır. Çağrı merkezine gelen vakalar anlık ve mükerrer verileri arındırılmış olarak il afet ve acil durum yönetim merkezlerine iletir. Çağrı merkezleri, gelen ihbarların sınıflandırmasını yaparak müdahalenin

ve koordinasyonun hızlanmasını sağlar.

Acil yardımlarda ihtiyaç duyulan kaynaklar

MADDE 17- (1) Acil yardımlarda ihtiyaç duyulan kaynaklar, öncelikle yerel olanaklar ile sağlanır. Yerel kaynakların yetersiz olması durumunda valiliğin talebi üzerine veya gerektiğinde re'sen Başkanlıkça afet ve acil durum faaliyetleri ödeneğinden, valilikler adına açılacak afet ve acil durum hesaplarına kaynak aktarımı yapılır.

(2) Başkanlığın talebi üzerine bakanlık birimleri ile askeri birimlerin hava, deniz ve kara araçları dahil olmak üzere diğer kurum ve kuruluşların hava, deniz ve kara araçları ile yardımcı alet ve ekipmanları herhangi bir gecikmeye mahal verilmeksizin görevlendirilir.

(3) Başkanlık, kamu kurum ve kuruluşlarının müdahale kapasitesini gerekli dikkat ve özeni göstererek kullanmakla sorumludur. Tüm resmi ve özel kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler; kendilerinden istenecek veya yükümlülük konulacak her türlü taşıt, araç ve sürücülerini, makine, alet ve edevatı, arazi, arsa, bina, tesis, yiyecek, ilaç ve tıbbi malzeme ile halkın ihtiyacı olan diğer maddeleri, karşılığı rayiç bedel üzerinden sonradan ödenmek şartıyla ilgili mevzuat hükümlerine göre vermekle yükümlüdür. Hazinesin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlar, taşınmazın hukuki ve fiili durumu da dikkate alınarak talep edilen amaçta kullanılmak üzere Başkanlığa tahsis edilir. Taşınırın ise aynı amaçlarla kullanılmak üzere geçici tahsisi veya gerekmesi hâlinde bedelsiz devri yapılır.

Müdahale hizmetlerinde kayıt

MADDE 18- (1) Müdahale çalışmalarındaki tüm faaliyetlerin ve kullanılan kaynakların, afet gruplarınca kaydının tutulması esastır.

(2) Afet sonrası, yapılan tüm çalışmalar gözden geçirilerek satın alınan, bağış olarak gelen tüm taşınır ve taşınmazların kayda alınması, kullanıma verilmesi ve tasfiye işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yapılır.

Müdahale çalışmalarının sonlandırılması

MADDE 19- (1) Müdahale çalışmalarının sonlandırılması ve afet ve acil durumdan etkilenen yerlere görevlendirilen ekiplerin ilden ayrılışları, Başkanlığın uygun görüşü alınarak il valileri tarafından kararlaştırılır.

(2) Müdahale çalışmaları sonrası, ulusal afet müdahale sistemine yönelik yapısal değişiklik önerileri ile tecrübe paylaşımını içeren bilgi ve belgeler ilgili afet gruplarınca hazırlanır ve Başkanlığa iletilir. İletilen bilgi ve belgeler Başkanlıkça rapor hâline getirilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Koordinasyon, İş Bölümü, Görev ve Sorumluluklar

Koordinasyon

MADDE 20- (1) Ulusal düzeyde koordinasyon; Afet ve Acil Durum Kurulu, Başkanlık Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi ile ana çözüm ortağı ve destek çözüm ortağı olan bakanlık, kurum ve kuruluşların afet ve acil durum yönetim merkezleri tarafından sağlanır.

(2) Yerel düzeyde koordinasyon; il afet ve acil durum koordinasyon kurulu ve ilçe afet ve acil durum koordinasyon kurulu ile il afet ve acil durum yönetim merkezleri ve ilçe afet ve acil durum yönetim merkezleri tarafından sağlanır.

Afet ve acil durumlarda ulaşım ve lojistik koordinasyonu

MADDE 21- (1) Afet ve acil durum hâlleri ile yaşanması muhtemel afet ve acil durumlara müdahalede kullanılacak helikopter ve drone gibi insanlı ve insansız hava araçlarının seyrüsefer ve eş güdümünün Afet Nakliye Grubunu desteklemek amacıyla Başkanlık Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi koordinasyonunda; Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğü, Millî Savunma Bakanlığı Lojistik Genel Müdürlüğü, Tarım ve Orman Bakanlığı Orman Genel Müdürlüğü, Sağlık Bakanlığı Acil Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü, İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının eşgüdümü ile sağlanır.

(2) Afet lojistiği hizmetleri; Afet Tahliye ve Yerleştirme Planlama Grubu, Afet Nakliye Grubu, Afet Bilgi ve Kaynak Yönetimi Grubu, Afet Ulaşım Altyapı Grubu, Afet Aynı Bağış Depo Yönetimi ve Dağıtım Grubu, Afet Uluslararası Destek ve İş Birliği Grubu ve Afet Teknik Destek ve İkmal Grubunun birlikte çalışması ile sağlanır.

(3) Başkanlıkça ulaşım ve lojistiğin koordinasyonu amacıyla gerek görülmesi hâlinde konu ile ilgili uzmanlar çağrılabilir.

İl afet ve acil durum koordinasyon kurulu

MADDE 22- (1) İl afet ve acil durum koordinasyon kurulu; valinin başkanlığında il afet ve acil durum müdürü, büyükşehir veya il belediye başkanı, il özel idaresi genel sekreteri, garnizon komutanı, afet gruplarından sorumlu il yöneticileri, il millî eğitim müdürü, meteoroloji müdürü, kentsel dönüşüm müdürü, kalkınma ajansı genel sekreteri, 112 acil çağrı merkezi müdürü ve ihtiyaç duyulan diğer il yöneticilerinden oluşur. Uluslararası yardımın gerekli görüldüğü hâllerde Dışişleri Bakanlığı temsilcileri kurula katılabilir. Vali tarafından gerekli görülmesi hâlinde diğer kurum, kuruluş, üniversite ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri ve konu ile ilgili uzmanlar çağrılabilir. İl afet ve acil durum koordinasyon kurulu, yılda en az iki kez toplanır, afet ve acil durum hâllerinde ise çağrı ve talimat beklemeksizin il afet ve acil durum yönetim merkezinde toplanır.

(2) İl afet ve acil durum koordinasyon kurulu;

a) İl afet müdahale planının hazırlanıp hazırlanmadığını incelemek ve uygun ise planı

kurul kararı ile onaylamaktan,

b) Yerel düzey afet grubu planlarını hazırlatmak ve onaylamaktan,

c) Yerel düzey afet grubu planlarının il afet müdahale planına entegrasyonunu sağlamaktan,

ç) Afet ve acil durum hazırlıklarını yapmak veya yaptırmak ve alınacak önlemleri belirlemekten,

d) Yerel düzey olay türü planı hazırlanmasına karar vermek, hazırlamak veya hazırlatmaktan ve onaylamaktan,

e) Kritik tesislerin oluşturduğu riskleri önlemeye yönelik hazırlık çalışmaları yapmak veya yaptırmaktan,

f) Afet ve acil durumlara hazırlık için eğitim programlarına karar vermek, eğitim programlarını düzenlemek ve planların uygulanabilirliğini tatbikatlarla değerlendirmekten,

g) Afet ve acil durum hâllerinde; bilgileri değerlendirmek, alınacak önlemleri belirlemek ve il afet müdahale planının uygulanmasını sağlamaktan,

ğ) İl kurtarma ve yardım komitesinin görevlerini de yerine getirmekten, görevli ve sorumludur.

İlçe afet ve acil durum koordinasyon kurulu

MADDE 23- (1) İlçe afet ve acil durum koordinasyon kurulu; kaymakam başkanlığında, ilçe belediye başkanı, ilçe yazı işleri müdürü, ilçe garnizon komutanı, ilçe jandarma komutanı, ilçe emniyet müdürü/amiri, ilçe millî eğitim müdürü, ilçe tarım ve orman müdürü, ilçe müftüsü, ilçe mal müdürü, ilçe sağlık müdürü, ilçe nüfus müdürü, ilçe sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakfı müdürü, ilçe gençlik ve spor müdürü ve kaymakam tarafından uygun görülen diğer ilçe kurum/kuruluş yöneticilerinden oluşur. Kaymakam tarafından gerekli görülmesi hâlinde diğer kurum, kuruluş, üniversite ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri ve konu ile ilgili uzmanlar çağrılabilir. İlçe afet ve acil durum koordinasyon kurulu yılda iki kez toplanır. Ayrıca ihtiyaç hâlinde ilçe afet ve acil durum koordinasyon kurulu, kaymakamın çağrısı üzerine toplanabilir. İlçe afet ve acil durum koordinasyon kurulunun sekreteryasını ilçe yazı işleri müdürü yürütür. Kaymakam; ilçe afet ve acil durum koordinasyon kurulu tarafından hazırlanan ilçe afet müdahale planını il valisinin onayına sunmakla sorumludur.

(2) İlçe afet ve acil durum koordinasyon kurulu;

a) İlçe afet müdahale planını, il afet ve acil durum müdürlüğünün görüşü alınarak hazırlamaktan,

b) İlçe afet müdahale planının il afet müdahale planına uyumunu gerçekleştirmekten,

c) İlçe düzeyinde afet ve acil durum hazırlıklarını yapmak veya yaptırmak ve alınacak önlemleri belirlemekten,

ç) Kritik tesislerin oluşturduğu riskleri önlemeye yönelik hazırlık çalışmaları yapmak veya yaptırmaktan,

d) İlçe düzeyinde afet ve acil durumlara hazırlık için eğitim programlarına karar vermek, eğitim programlarını düzenlemek ve planların uygulanabilirliğini tatbikatlarla değerlendirmekten,

e) Afet ve acil durum hâllerinde; bilgileri değerlendirmek, alınacak önlemleri belirlemek, ilçe afet müdahale planının uygulanmasını sağlamaktan, görevli ve sorumludur.

Başkanlığın görev ve sorumlulukları

MADDE 24- (1) Başkanlık;

a) Bakanlıkları, kurum ve kuruluşları, üniversiteleri, gönüllüleri ve Dışişleri Bakanlığı ile iş birliği hâlinde yardıma gelen yabancı kuruluşları ulusal düzeyde koordine etmekten, iş bölümü yapmaktan ve yapılan çalışmaları denetlemekten,

b) Sorumlu olduğu afet grupları için ulusal düzeyde hazırlık yapmaktan, yaptırmaktan, kapasite oluşturmaktan, destek çözüm ortakları ile birlikte afet ve acil durum hâlinin olduğu yerlere ihtiyaç duyulan kapasitenin ulaştırılmasını sağlamaktan,

c) Olayın seviyesine göre müdahaleyi ve uluslararası insani yardım faaliyetlerini takip ve koordine etmekten,

ç) Görevleri kapsamında yürütülen faaliyetler ve sonuçları hakkında kamuoyunu bilgilendirmekten,

d) Bu Yönetmelik kapsamında yürütülecek faaliyetlerde, 5902 sayılı Kanununun 23 üncü maddesi ile Afet ve Acil Durum Harcamaları Yönetmeliği kapsamında, özel hesaptan ilgili özel hesaplara aktarma yapmaktan,

e) Vali ile afet gruplarına destek olmak ve danışmanlık yapmak üzere ihtiyaç hâlinde Başkanlık yetkilisini saha destek personeli olarak görevlendirmekten,

f) Dışişleri Bakanlığıyla iş birliği içerisinde; yurt dışından teklif edilen yardımlarla ilgili olarak sorumlu afet grupları tarafından bildirilen değerlendirme sonuçlarını ilgili makamlara iletmekten ve diğer devletler ile uluslararası kuruluşların ilgili organlarıyla koordinasyonu sağlamaktan,

g) Yapılacak yurt içi ve yurt dışı bağışlar için bankalarda yardım hesapları açmaktan, yurt dışında Başkanlık adına hesap açılmadığı hâllerde Dışişleri Bakanlığıyla iş birliği hâlinde Dışişleri Bakanlığının dış teşkilatının banka hesapları aracılığıyla bağış toplayabilmelerine izin vermekten, bu konuda gerekli eş güdümü ve koordinasyonu sağlamaktan,

ğ) Afet ve acil durumun gelişimine göre önleyici tedbirleri belirlemekten ve ilgili yerlere iletmekten,

h) Ulusal afet müdahale sisteminin bilişim altyapısının oluşturulmasından,

ı) Müdahale planlarının uygulanışını gözlemlemekten, geri bildirimlere göre ihtiyaç duyulan düzenlemeleri gerçekleştirmekten, görevli ve sorumludur.

(2) Başkanlık; Afet Arama ve Kurtarma Grubu, Afet Barınma Grubu, Afet Bilgi ve Kaynak Yönetimi Grubu, Afet Ulusal ve Uluslararası Nakdi Bağış Grubu, Afet Uluslararası Destek ve İş Birliği Grubu, Afet Satın Alma ve Kiralama Grubu ana çözüm ortağı olup bu hizmetlerden ulusal düzeyde sorumludur. Başkanlığın yerel düzeyde sorumlu olduğu afet gruplarına ait hizmetler il afet ve acil durum müdürlükleri eliyle yürütülür. Başkanlık ana çözüm ortağı olduğu grupların görev ve sorumlulukları kapsamında;

a) Afetzedeler ile görevli personelin acil ve geçici barınma alanlarının oluşturulması ve afet gruplarının geçici barınma hizmetlerine yönelik lojistik destek sağlanmasından,

b) Afet ve acil durumlara ilişkin bilgilerin toplanması, kayıt altına alınması, raporlanması ve afet gruplarının erişim sağlayacağı sistemin oluşturulmasından,

c) Elde edilen bilgilerin değerlendirilmesi, izlenmesi ve bilgilerin ilgili birimlere iletilmesinden,

ç) Afet gruplarının barınma hizmetlerine lojistik destek sağlanmasından,

d) Ülkemize yapılan uluslararası desteğin koordinasyonundan,

e) İhtiyaç hâlinde ilave personel, teknik uzman, kaynak temininin sağlanması ve izlenmesinden,

f) Acil yardım harcamaları kapsamında satın alma ve kiralama hizmetleri ile muhasebe, bütçe ve mali raporlama hizmetlerinden,

g) Ulusal ve uluslararası nakdi bağış hizmetlerinden,

ğ) Arama ve kurtarma faaliyetleri ile KBRN olaylarına müdahale çalışmalarının yürütülmesinden,

h) Erken uyarı sistemi olan kurumlar arasında gerekli koordinasyonun sağlanmasından ve ülke çapında Ulusal Bütünleşik Erken Uyarı Sisteminin kurulmasından,

ı) Başkanlık Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi, il afet ve acil durum yönetim merkezleri ve ilçe afet ve acil durum yönetim merkezlerinin faaliyetlerinin olayın seviyesine göre eş güdümünün sağlanmasından,

i) Meydana gelen afet ve acil durum sonrası varsa ölü sayısına ait resmi verilerin toplanmasından ve açıklanmasından,

j) Geçici barınma merkezlerine yerleştirilen vatandaşlara ilişkin sosyodemografik ve dezavantajlılık durumlarına göre kayıt alınmasından,

k) Ticaret Bakanlığınca belirlenen Afet Zamanlarında Uluslararası Yardımlara İlişkin Gümrüklerde Uygulanacak Usul ve Esaslar kapsamında gümrüklerde oluşturulacak yardım komisyonlarına personel görevlendirmekten, sorumludur.

Ana çözüm ortaklarının görev ve sorumlulukları

MADDE 25- (1) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı; Afet Psikososyal Destek Grubu ile Afet Ayni Bağış, Depo Yönetimi ve Dağıtım Grubu ana çözüm ortağıdır. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ana çözüm ortağı olduğu grupların görev ve sorumlulukları kapsamında;

- a) Afetzedelere ve afet çalışanlarına psikososyal destek hizmetlerinin sağlanmasından,
- b) Afetzedelere yapılan yurt içi ve yurt dışı aynı bağışların değerlendirmesini yaparak uygun olanların teslim alınması, depo hizmetlerinin yürütülmesi ve dağıtımına yönelik koordinasyondan,
- c) Geçici barınma alanlarının yönetiminde görev almaktan,
- ç) Dezavantajlı gruplara yönelik ihtiyaçların tespiti ve karşılanmasının sağlanmasına yönelik çalışmaların yürütülmesinden,
- d) Koruyucu aileye verilmiş çocukların tespiti, aile yanına yerleştirilmesi ve takibinden,
- e) Afet sonrası psikososyal analizlerin hazırlanmasından,
- f) Kurum bakımında bulunan engelli ve/veya yaşlıların tespitinden,
- g) Ticaret Bakanlığınca belirlenen Afet Zamanlarında Uluslararası Yardımlara İlişkin Gümrüklerde Uygulanacak Usul ve Esaslar kapsamında gümrüklerde oluşturulacak yardım komisyonlarına personel görevlendirmekten, sorumludur.

(2) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı; Afet Enkaz Kaldırma Grubu, Afet Altyapı Grubu, Afet Hasar Tespit Grubu, Afet Yangın Grubu ile Afet Kimliklendirme ve Defin Grubu ana çözüm ortağıdır. Afet Yangın Grubu ile Afet Kimliklendirme ve Defin Grubunun yerel düzeydeki iş ve işlemleri, ilgili belediyeler tarafından yerine getirilir. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, ana çözüm ortağı olduğu grupların görev ve sorumlulukları kapsamında;

- a) Afet ve acil durumlarda meydana gelen yangınlara müdahale çalışmalarının yürütülmesinden,
- b) Vefat edenlerin kimliklendirme ve defin işlemlerinin yerine getirilmesinden,
- c) Hasar görmüş ve yıkılması gereken binaların yıkılması ve enkazın kaldırılmasından,
- ç) Yapı stokunda meydana gelen yaklaşık ön hasar boyutunu ivedilikle belirleyerek hasar tespit hizmetlerinin yapılmasından,
- d) Hasarlı binalara giriş talepleri değerlendirilerek ilgili afet grupları ile eşgüdümün sağlanmasından,
- e) Su, kanalizasyon ve arıtma tesisi gibi hasar gören altyapının acil onarımının yapılmasından ve en kısa sürede bu hizmetlerin normale dönmesinden,
- f) Meteorolojik karakterli doğal afetler öncesinde ve sırasında, afete sebep olabilecek kuvvetli meteorolojik hadiseler için tahmin edilebilirlik çerçevesinde, hava tahmini ve meteorolojik erken uyarı yapılmasından,
- g) Afet gruplarına meteorolojik destek sağlanmasından,
- ğ) Afet ve acil durumlara ilişkin coğrafi veri üretim ve paylaşım esaslarını onaylamakla sorumlu Türkiye Coğrafi Bilgi Sistemi Kurulunun sekretarya faaliyetlerinin sürdürülmesinden, sorumludur.

(3) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Afet Enerji Grubu ana çözüm ortağıdır. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, ana çözüm ortağı olduğu grubun görev ve sorumlulukları kapsamında;

a) Enerji hatlarının acil onarımını yaparak veya yaptırarak en kısa sürede bu hizmetlerin normale dönmesinden,

b) Etkilenen elektrik santralleri, şebekeler, boru hatları, rafineriler gibi enerji altyapılarını belirleyerek, hastaneler, acil ve geçici barınma alanları, su arıtma tesisleri ve iletişim ağları gibi kritik hizmetleri önceliklendirip enerji arzının yönetilmesinden,

c) Diğer afet gruplarının jeneratör, akaryakıt veya LPG ihtiyaçlarını karşılamaktan, sorumludur.

(4) Hazine ve Maliye Bakanlığı, Afet Zarar Tespit Grubu ana çözüm ortağıdır. Hazine ve Maliye Bakanlığı, ana çözüm ortağı olduğu grubun görev ve sorumlulukları kapsamında;

a) İlgili kurum ve kuruluşların katkısıyla afet ve acil durumların sebep olduğu zararın belirlenmesi ile mali ve iktisadi boyutunun tespitinden,

b) Afet Zarar Tespit Raporu düzenlemekten, sorumludur.

(5) İçişleri Bakanlığı, Afet Tahliye ve Yerleştirme Planlama Grubu ile Afet Güvenlik ve Trafik Grubu ana çözüm ortağıdır. İçişleri Bakanlığı, ana çözüm ortağı olduğu grupların görev ve sorumlulukları kapsamında;

a) Tahliyenin planlanması, uygulanması ve yerleştirme işlemlerinin yapılmasından,

b) Trafik düzeninin, asayişin, can ve mal güvenliğinin sağlanmasından,

c) Kamu düzenini bozabilecek, hizmetin yapılmasını ve sürdürülmesini engelleyecek faaliyetlere mâni olunmasından,

ç) 112 acil çağrı merkezlerince acil çağrılarının karşılanması, tasnifi ve ilgili kurumlara yönlendirilmesinden,

sorumludur.

(6) Sağlık Bakanlığı, Afet Sağlık Grubu ana çözüm ortağıdır. Sağlık Bakanlığı, ana çözüm ortağı olduğu grubun görev ve sorumlulukları kapsamında;

a) Medikal kurtarma, acil tıbbi müdahale, halk sağlığı ve tıbbi bakım ihtiyaçlarının karşılanmasından,

b) Çevre sağlığı hizmetlerinin yürütülmesinden,

c) Afetzedelere psikiyatrik tedavi ve terapi hizmetlerini sağlamaktan,

ç) Tıbbi tahliyelerin ulusal düzeyde yönetiminden,

d) Ev sahibi ülke desteği kapsamında, yurt dışından gelen sağlık personeli, ekip ve ekipmanları ile sahra hastanelerinin çalışmalarının düzenlenmesi, yönetimi ve denetiminden, sağlık ekiplerinin ülkeye giriş, yurt içindeki faaliyetleri ve ülkeden ayrılmaları süresince sağlık hizmetleri konusunda gerekli ihtiyaçlarını karşılamaktan,

e) Afetzedeler için bileklik uygulamasının usul ve esaslarını belirleyerek yaygınlaştırılmasına yönelik faaliyetlerin yürütülmesinden,

f) Geçici barınma alanlarının yönetiminde görev almaktan,
g) İhtiyaç hâlinde gümrüklerde sağlık ürünü ve diğer sağlık malzemelerinin kabulünde görev alabilecek teknik personel görevlendirilmesinden,
ğ) Ticaret Bakanlığınca belirlenen Afet Zamanlarında Uluslararası Yardımlara İlişkin Gümrüklerde Uygulanacak Usul ve Esaslar kapsamında gümrüklerde oluşturulacak yardım komisyonlarına personel görevlendirmekten,
sorumludur.

(7) Tarım ve Orman Bakanlığı; Afet Tarım, Orman, Gıda, Su ve Hayvancılık Grubu ana çözüm ortağıdır. Tarım ve Orman Bakanlığı, ana çözüm ortağı olduğu grubun görev ve sorumlulukları kapsamında;

- a) Gıda güvenliğini sağlamak ve gıda denetimlerini gerçekleştirmekten,
- b) Afettede çiftçilerin bitkisel, hayvansal ve su ürünleri üretiminde meydana gelen zararları ile etkilenen tarım alanlarının hasar tespitini yapmak ve yaptırmaktan,
- c) Hayvan kaynaklı her türlü salgın hastalığın önlenmesi için gerekli tedbirleri almak ve hayvanlarda ortaya çıkabilecek hastalıklarla mücadele için aşılama ve tedavi çalışmalarını yürütmekten, bu amaçla aşı, dezenfeksiyon ve hijyen malzemeleri temin etmekten,
- ç) Sahipsiz ve barınaksız kalan hayvanların tespit ve değerlendirmesini yapmak, hayvanların tahliyesini, barınmasını ve beslenmesini sağlamak ve gerekli barınma ve besleme ekipmanlarını temin etmekten,
- d) Ölen ya da tedbir alınması gereken hayvanlarla ilgili gerekli çalışmaları yürütmekten,
- e) Orman yangınlarına müdahale etmek ve diğer yangınlara lojistik destek vermekten,
- f) Bünyesindeki iş makinelerinin araç ve ekipmanlarının afet ve acil durum hizmetlerinde kullanımı için destek sağlamaktan,
- g) Teknik altyapı çalışmaları tamamlanıncaya kadar kullanma suyu temini gerektiğinde ücretsiz su kuyuları açmak, su kaynaklarının kaybolması, kirlenmesi, zarar görmesi ya da yer değiştirmesi durumunda yeni kaynakları belirlemek, su proje taslağını hazırlamak ve su analizlerinin yapılmasına ve değerlendirilmesine destek vermekten,
- ğ) Taşkın, erozyon, heyelan ve çığ ile mücadele etmek için gerekli çalışmaları yürütmekten,
- h) Taşkın ve sel gibi afetler için elde ettikleri erken uyarıları Başkanlık ile paylaşmaktan,
- ı) Taşkın ve rüsubat kontrol tesislerine ilişkin çalışmaları yürütmekten,
- i) Taşkın, erozyon, heyelan ve çığ gibi tehlikelere yönelik hazırlık, müdahale ve iyileştirme faaliyetleri için gerekli çalışmaları yürütmekten,
- j) Yurt dışından gelen ekiplerde bulunan arama kurtarma köpeklerinin aşı karneleri veya giriş izinleri ile ilgili iş ve işlemleri yürütmekten,
- k) Biyoçeşitliliğin korunması amacıyla kurulan Tohum Gen Bankaları, Arazi Gen Bankaları ve ıslahçılar tarafından elde edilen yeni çeşitlere ait damızlık materyal, tohum, fide

ve fidanların devamlılığını sağlayacak tedbirler almaktan,

1) Ticaret Bakanlığınca belirlenen Afet Zamanlarında Uluslararası Yardımlara İlişkin Gümrüklerde Uygulanacak Usul ve Esaslar kapsamında gümrüklerde oluşturulacak yardım komisyonlarına personel görevlendirmekten, sorumludur.

(8) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı; Afet Haberleşme Grubu, Afet Ulaşım ve Altyapı Grubu, Afet Nakliye Grubu, Afet Teknik Destek ve İkmal Grubu ana çözüm ortağıdır. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, ana çözüm ortağı olduğu grupların görev ve sorumlulukları kapsamında;

a) Sürekli ve güvenli haberleşmenin sürdürülmesinden,

b) Personel, afetzede ve kaynakların nakliye hizmetlerinden, uluslararası yardımların ve yardım ekiplerinin ülkeye girişlerinden nihai varış noktasına kadar ve ekiplerin geri dönüşlerinde nakliye sürecini koordine etmek ve yürütmekten,

c) Ulaşımın sağlanması ve seyrüsefer düzenlenmesinden,

ç) İş makineleri ve araçların bakım, onarım, yakıt ikmal ve desteğinden, ev sahibi ülke desteği kapsamında uluslararası yardım ekiplerinin çalışmaları sırasında araç ve gereçlerinde oluşabilecek arızaların giderilmesini sağlamak ile araç ve gereçleri için gerekli olacak yakıt ikmalini gerçekleştirmekten,

d) Başkanlığın talebi üzerine afet ve acil durum haberleşmesine öncelik tanınmasını temin etmek üzere gerekli önlemleri almaktan,

e) Afet ve acil durum haberleşmesini sağlamak üzere alternatif sistemler kurmak ve işletmekten,

f) Yurt dışından gelen yardımların havalimanlarında ve limanlarda, yer ve liman hizmetlerine ilişkin süreçlerinde, sorun yaşanmaması için koordinasyon sağlamak ile gelen ekiplerin teçhizat ve malzemelerinin uçak ve gemilerden indirilmesi için bu noktalarda gerekli araçları hazır bulundurmaktan,

sorumludur.

(9) Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı; Afet İletişim Grubu ana çözüm ortağıdır. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, ana çözüm ortağı olduğu grubun görev ve sorumlulukları kapsamında;

a) Başkanlık ile birlikte stratejik iletişim, medya, basın ve halkla ilişkileri yürütmeye yönelik koordinasyonu sağlamaktan,

b) Dezenformasyonla mücadele etmekten, sorumludur.

(10) Türkiye Kızılay Derneği, Afet Beslenme Grubu ana çözüm ortağıdır. Türkiye Kızılay Derneği, ana çözüm ortağı olduğu grubun görev ve sorumlulukları kapsamında;

a) Afetzedelerin ve afet gruplarının beslenme hizmetlerine yönelik koordinasyonundan,

b) Teklif edilen uluslararası yardımlara yönelik Ticaret Bakanlığınca belirlenen Afet

Zamanlarında Uluslararası Yardımlara İlişkin Gümrüklerde Uygulanacak Usul ve Esaslar kapsamında gümrüklerde oluşturulacak yardım komisyonlarına personel görevlendirmekten, sorumludur.

Destek çözüm ortaklarının görev ve sorumlulukları

MADDE 26- (1) Adalet Bakanlığı destek çözüm ortağı olarak görev ve sorumlulukları kapsamında;

- a) Ceza infaz kurumlarında bulunan tutuklu ve hükümlülerin tahliyelerinin yapılmasından,
 - b) Afetzedelerin kimliklendirme iş ve işlemlerini yürütmekten,
 - c) Kimliği belirsiz cesetler için fotoğraf, parmak izi ve deoksiribonükleik asit örneği alınmasının sağlanmasından ve defin işlem kayıtlarının kontrolünden,
 - ç) Kendini ifade edemeyen bireylerin kimliklerinin tespitinden,
 - d) Kayıp yetişkin veya çocuklarla ilgili araştırma ve soruşturma işlemlerinin yürütülmesinden,
 - e) Adli emanet birimlerinin oluşturulmasından,
 - f) Güvenlik, bilgi ve kaynak yönetimi, kimliklendirme, zarar tespit ve hasar tespit müdahale hizmetlerine destek sağlamaktan,
- sorumludur.

(2) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı destek çözüm ortağı olarak görev ve sorumlulukları kapsamında;

- a) Başkanlığın talebi üzerine ihtiyaç duyulan iş gücünü öncelikle temin etmekten,
 - b) Afet ve acil durumun etkili olduğu yerlerde çalışma hayatının düzenlenmesinden,
 - c) Bilgi ve kaynak yönetimi, yangın, psikososyal destek, zarar tespit ve hasar tespit müdahale hizmetlerine destek sağlamaktan,
- sorumludur.

(3) Dışişleri Bakanlığı destek çözüm ortağı olarak görev ve sorumlulukları kapsamında;

- a) Yardıma gelen yabancı uluslararası kuruluşların ve ekiplerin koordinasyonu ve yönlendirilmesinde gerekli desteği sağlamaktan,
- b) Uluslararası insani yardım ve müdahale faaliyetlerinin Başkanlığın talep ve ihtiyaç tespitleri temelinde yönlendirilmesine yardımcı olmaktan,
- c) Başkanlık tarafından temin edilen bilgi ve verileri gerekli hâllerde ve Başkanlıkça uygun görülecek çerçevede yabancı ülkeler ve uluslararası kuruluşlara aktarmaktan,
- ç) Sahada görev alacak yabancı sivil toplum kuruluşları ve gönüllülerin Başkanlıkça belirlenecek kural ve esaslar temelinde izin ve akreditasyon süreçlerine destek vermektten,
- d) Başkanlıkça yapılacak ihtiyaç tespitleri doğrultusunda yurt dışından aynı ve nakdi yardım toplanması ve ülkemize sevki sürecinin koordinasyonunu sağlamaktan,
- e) Afet hâllerinde başlatılan insani yardım kampanyaları kapsamında Başkanlık adına

yurt dışında aynı ve nakdi yardım toplamaktan,

f) İhtiyaç hâlinde Başkanlık adına yurt dışından her türlü acil yardım malzemesini tedarik etmekten ve ülkemize gönderilmesini sağlamaktan,

g) İhtiyaç hâlinde yabancı ülkelerden gelecek sahra hastanelerinin kurulması sürecini Sağlık Bakanlığı ile koordine etmekten,

ğ) Olay etki seviyesine göre, Türkiye’de bulunan vatandaşları hakkında bilgi almak isteyen yabancı temsilciliklerin ve yakınları hakkında bilgi almak isteyen yabancı ülke vatandaşlarının iletişime geçebileceği irtibat noktaları oluşturmaktan,

h) Olay etki seviyesine göre, gerekli bilgileri Başkanlıktan alarak uluslararası yardım çağrısı formatında Dışişleri Bakanlığı Yurtdışı Teşkilatı aracılığıyla uluslararası topluma duyurmaktan,

ı) Ülkemizde mukim yabancı temsilcilikler ve uluslararası kuruluşlarda çalışan diplomatik temsilcilere ve bakmakla yükümlü oldukları aile üyelerine uluslararası kriz ve afet zamanlarında koruma ve tahliye imkânlarını sağlamaktan,

i) Yardıma gelecek ve vizeye ihtiyaç duyacak yabancılara vize genel hükümleri kapsamında dış temsilciliklerce re’sen vize verilmesinden,

j) Bilgi ve kaynak yönetimi, iletişim, yangın, güvenlik, ulusal ve uluslararası nakdi bağış, uluslararası destek ve iş birliği, kimliklendirme, aynı bağış, depo yönetimi ve dağıtımını ile tahliye ve yerleştirme planlama müdahale hizmetlerine destek sağlamaktan, sorumludur.

(4) Gençlik ve Spor Bakanlığı destek çözüm ortağı olarak görev ve sorumlulukları kapsamında;

a) Afetzedelerin ve müdahalede görevli personelin barınma ve beslenmesine destek olmaktan,

b) Tahliye edilen ve yükseköğrenim gören öğrencilerin sağlık, beslenme, barınma ve nakliye gibi ihtiyaçlarının ilgili afet grupları ile koordineli olarak karşılanmasını sağlamaktan,

c) Beslenme, barınma, hasar tespit, zarar tespit, tahliye ve yerleştirme planlama, bilgi ve kaynak yönetimi, psikososyal destek ile aynı bağış, depo yönetimi ve dağıtımını müdahale hizmetlerine destek sağlamaktan,

sorumludur.

(5) Kültür ve Turizm Bakanlığı destek çözüm ortağı olarak görev ve sorumlulukları kapsamında;

a) Kültür varlığı tahliyesinden,

b) Kültür varlığından kaynaklı yıkıntıların ayrıştırılması ve depolama alanlarının belirlenmesinden,

c) Kültür varlıklarında kurtarma için kapasite oluşturmaktan,

ç) Müze ve ören yerlerinde müdahale ve koordinasyon için ekiplerin oluşturulmasından,

d) Taşınır ve taşınmaz kültür varlıklarının hasar ve zarar tespitleri ile restorasyon

çalışmalarının yapılmasının sağlanmasından,

e) Hasar tespit, zarar tespit, güvenlik, barınma, beslenme, bilgi ve kaynak yönetimi, tahliye ve yerleştirme planlama, psikososyal destek ile ulusal ve uluslararası destek ve iş birliği müdahale hizmetlerine destek sağlamaktan, sorumludur.

(6) Millî Eğitim Bakanlığı destek çözüm ortağı olarak görev ve sorumlulukları kapsamında;

a) Bünyesindeki öğrencilerin ve kursiyerlerin afet bilincinin geliştirilmesinden,

b) Yurtlarda ve okullarda bulunan öğrencilerin tahliyesini sağlamaktan,

c) Tahliye edilen öğrencilerin sağlık, beslenme, barınma ve nakliye gibi ihtiyaçlarının ilgili afet grupları ile koordineli olarak karşılanmasını sağlamaktan,

ç) Geçici barınma alanlarının yönetimini sağlamaktan,

d) Afetzedeler ile görevli personelin barınma ve beslenmesine destek olmaktan,

e) Beslenme, barınma, tahliye ve yerleştirme planlama, bilgi ve kaynak yönetimi, hasar tespit, zarar tespit, psikososyal destek, aynı bağış, depo yönetimi ve dağıtım müdahale hizmetlerine destek sağlamaktan,

sorumludur.

(7) Millî Savunma Bakanlığı destek çözüm ortağı olarak görev ve sorumlulukları kapsamında;

a) Askeri birlik ve komutanlıkların afet ve acil durum planlamalarının bu Yönetmelik gereğince hazırlanan afet müdahale planlarına uyumlu olacak şekilde yapılmasını sağlamaktan,

b) Bu Yönetmelik kapsamında yürütülecek müdahale hizmetlerinde ihtiyaç duyulan askeri unsurların belirlenmesi ve gerekli planlamaların yapılarak görevlendirilmesinden,

c) Afet ve acil durumlarda askeri alan dışına askeri unsur görevlendirmelerinde, birliklerin görev bölgesine nakli için öncelikle askeri imkânların kullanılmasını sağlamaktan,

ç) İlk müdahalenin askeri unsurlar tarafından yapılması hâlinde, ana çözüm ortağı olay bölgesine geldiğinde görevine ana çözüm ortağının koordinasyonunda devam etmekten,

d) Müdahale hizmetlerinde görev alan askeri unsurların görev bölgesinden ayrılışlarının, harekât ihtiyaçları durumunun, ilgili kuvvet komutanlığı ile koordine edilerek sorumlu mülki amir onayıyla gerçekleştirmesinden,

e) Haberleşme, güvenlik ve trafik, yangın, arama ve kurtarma, sağlık, tahliye ve yerleştirme planlama, nakliye, aynı bağış, depo yönetimi ve dağıtım, barınma, beslenme, hasar tespit, zarar tespit, teknik destek ve ikmal, bilgi ve kaynak yönetimi müdahale hizmetlerine destek sağlamaktan,

sorumludur. Ayrıca afet ve acil durumun meydana geldiği veya muhtemel olduğu yerde veya civarında bulunan en yakın askeri birlik ve komutanlıklar, seferberlik ve savaş hâli dışında, acil yardım süresince, vali ve kaymakamlar tarafından kendilerinden istenecek yardımları üstlerinden emir beklemeksizin ve gecikmeksizin 7269 sayılı Kanun kapsamındaki

mükellefiyetin bir gereği olarak yerine getirir. Acil hâllerde sözlü olarak yapılan bu talepler, sonradan usulüne göre yazılı şekle dönüştürülür.

(8) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı destek çözüm ortağı olarak görev ve sorumlulukları kapsamında;

a) Sanayi bölgelerinde standartlara uygun yeterli alet ve ekipmanla donatılmış müdahale ekipleri kurulmasından ve bu ekiplerin afet ve acil durumlarda faaliyet gösterecekleri alanlarda eğitim almalarını sağlamaktan,

b) Sanayi ürünleri ihtiyaçlarının karşılanmasından,

c) Enerji, yangın, arama ve kurtarma, hasar tespit, bilgi ve kaynak yönetimi, teknik destek ve ikmal ile zarar tespit müdahale hizmetlerine destek sağlamaktan, sorumludur.

(9) Ticaret Bakanlığı destek çözüm ortağı olarak görev ve sorumlulukları kapsamında;

a) Ekonomik analiz yapmaktan,

b) Uluslararası yardımlar ile yardım personeli ve ekipmanlarının ülkeye giriş ve çıkışlarında sınır geçiş prosedürlerini, vergi muafiyeti ve diğer uygulamalar ile kolaylaştırarak gümrük işlemlerinin en kısa zamanda tamamlanmasından,

c) Barınma, yangın, arama ve kurtarma, bilgi ve kaynak yönetimi, uluslararası destek ve iş birliği, aynı bağış, depo yönetimi ve dağıtımı, tarım, orman, gıda, su ve hayvancılık, zarar tespit ve hasar tespit müdahale hizmetlerine destek sağlamaktan, sorumludur.

(10) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Başkanlığı destek çözüm ortağı olarak görev ve sorumlulukları kapsamında;

a) Başkanlık veya valiliğin talebi üzerine, afetten veya acil durumdan etkilenen kişiler ile sınırlı olmak üzere bu kişilere ait iletişim araçlarının konum bilgilerini ilgili mevzuat çerçevesinde paylaşmaktan,

b) Haberleşme hizmeti veren operatörlere ulaşan taleplerin yerine getirilmesinin ve etkilenen yerlerde yeterli kapasitede mobil ve yedek haberleşme sistemlerinin ivedilikle kurulmasının sağlanmasından,

c) İletişim, haberleşme ile bilgi ve kaynak yönetimi müdahale hizmetlerine destek sağlamaktan, sorumludur.

(11) Diyanet İşleri Başkanlığı destek çözüm ortağı olarak görev ve sorumlulukları kapsamında;

a) Dini ve manevi destek hizmetlerini sağlamaktan,

b) Geçici barınma alanlarının yönetiminde görev almaktan,

c) Barınma, psikososyal destek, defin, tahliye ve yerleştirme planlama, bilgi ve kaynak yönetimi, ulusal ve uluslararası nakdi bağış ve beslenme müdahale hizmetlerine destek sağlamaktan, sorumludur.

(12) Göç İdaresi Başkanlığı destek çözüm ortağı olarak görev ve sorumlulukları kapsamında;

a) Göç alanına ilişkin politika ve stratejileri uygulamak, bu konularla ilgili kurum ve kuruluşlar arasında koordinasyon sağlamak, yabancıların Türkiye'ye giriş ve Türkiye'de kalışları, Türkiye'den çıkışları ve sınır dışı edilmeleri, uluslararası koruma sağlananlar, geçici koruma sağlananlar ve insan ticareti mağdurlarının korunmasıyla ilgili iş ve işlemleri yürütmekten,

b) Bilgi ve kaynak yönetimi, barınma, tahliye ve yerleştirme planlama, kimliklendirme ve defin ile uluslararası destek ve iş birliği müdahale hizmetlerine destek sağlamaktan, sorumludur.

(13) Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı, destek çözüm ortağı olarak görev ve sorumlulukları kapsamında; kendisine bağlı saray, müze, köşk, kasır ve fabrikalar ile bunlara bağlı taşınır ve taşınmaz kültür varlıklarının tahliyesinden, kültür varlığından kaynaklı yıkıntıların ayrıştırılmasından, depolama alanlarının belirlenmesinden, koordinasyon için ekiplerin oluşturulmasından, afet ve acil durumlarda korunmasından, önleyici tedbirler alınmasından, taşınır ve taşınmaz kültür varlıklarının hasar ve zarar tespitlerinin yapılmasından sorumludur.

(14) Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü ve Anadolu Ajansı destek çözüm ortağı olarak görev ve sorumlulukları kapsamında;

a) Afet İletişim Grubu ile iş birliği içerisinde kamuoyunu düzenli olarak bilgilendirmek üzere yayın yapmaktan,

b) Afet İletişim Grubuna teknik destek ve personel desteği sağlamaktan,

c) Bilgi ve kaynak yönetimi, haberleşme, ulusal ve uluslararası nakdi bağış ile iletişim müdahale hizmetlerine destek sağlamaktan, sorumludur.

(15) Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı destek çözüm ortağı olarak görev ve sorumlulukların koordinasyonu kapsamında;

a) Üniversitelere bağlı yurtlar ile hizmet binalarının ilgili afet grupları ile birlikte tahliyesini sağlamaktan,

b) Üniversitelerde tahliye edilen personel ve öğrencilerin sağlık, beslenme, barınma ve nakliye gibi ihtiyaçlarının ilgili afet grupları ile koordineli olarak karşılanmasını sağlamaktan,

c) Afet sonrasında yükseköğretim hizmetlerinin sürekliliğini sağlamaktan,

ç) Sağlık, hasar tespit, zarar tespit, psikososyal destek, bilgi ve kaynak yönetimi, barınma ve beslenme müdahale hizmetlerine destek sağlamaktan, sorumludur.

(16) Bu Yönetmelikte belirtilmeyen destek çözüm ortaklarına TAMP'ta yer verilir.

Ortak görev ve sorumluluklar

MADDE 27- (1) Bakanlık, Başkanlık, diğer bakanlıklar ile kurum ve kuruluşların, ana

çözüm ortağı veya destek çözüm ortağı olduğu afet grupları ile bu Yönetmelik kapsamındaki görev ve sorumlulukları, TAMP'ta belirlenir. Ana çözüm ortakları, sorumlu oldukları afet grubu planlarının ve olay türü planlarının hazırlanmasından sorumludur. Ana çözüm ortağı ile destek çözüm ortakları, bu Yönetmelikte belirtilen görev ve sorumlulukların yanı sıra TAMP'ta ve bu Yönetmelik kapsamında hazırlanan diğer planlarda belirlenen görev ve sorumlulukları yerine getirmekle yükümlüdür.

(2) Bakanlıklar ile kurum ve kuruluşlar; müdahale hizmetlerine ilişkin Başkanlığın koordinasyonunda yapılacak her türlü çalışmada il ve ilçe afet ve acil durum yönetim merkezlerine ivedilikle destek olmakla, afet ve acil durum hâllerine yönelik hazırlık, planlama ve kapasite geliştirme çalışmaları yapmakla, afet ve acil durum hâlinde kullanılabilir ülke düzeyinde kaynakları tespit etmekle, afetlerde görevlendireceği personeli eğitmek ve sürekliliğini sağlamakla yükümlüdür.

(3) Ana çözüm ortakları ve destek çözüm ortakları, TAMP kapsamında sorumlu ve görevli oldukları afet grupları için belirlenen görevleri yerine getirmekten ayrı ayrı sorumludur.

(4) Ana çözüm ortakları; afet ve acil durumlarda müdahalenin etkin ve koordineli bir şekilde yürütülebilmesi için hem sorumlu oldukları afet grubunun destek çözüm ortaklarıyla hem de diğer afet gruplarıyla toplantılar yapar.

(5) Destek çözüm ortakları afet ve acil durumlara ilgili hazırlık, müdahale ve iyileştirme çalışmalarını ana çözüm ortaklarının koordinasyonunda yürütür.

(6) Kurum ve kuruluşlar, afet ve acil durum hâllerinde görev ve sorumluluk alanlarıyla ilgili hizmetlerin aksamaması için gerekli tedbirleri alır.

(7) Haberleşme aracı ve ulaştırma imkânları bulunan sivil ve askeri kurum ve kuruluşlar, afet ve acil durumlara ilgili haber ve gelişmeleri 112 acil çağrı merkezine derhal bildirir.

(8) Bütün resmi, özel radyo ve televizyon kuruluşları ile yazılı basın, internet medyası; afet ve acil durum hâllerinde vatandaşların doğru bilgilendirilmesini sağlamak üzere gerekli hassasiyet ve özeni göstermekten sorumludur. Bu kapsamda, kamuoyunun bilgilendirilmesi ile afet ve acil durum hâlinin duyurulması, Afet İletişim Grubu koordinasyonunda yapılır.

(9) Hizmete girecek geçici barınma alanlarında teknik altyapı çalışmalarının yapılması, bu alanlarda taşkın riski oluşturacak akarsu yataklarının ıslahı ile sel kontrolüne yönelik çalışmalar, Başkanlığın veya valinin talebi üzerine ilgili bakanlıklar ile kurum ve kuruluşlarca öncelikle yapılır.

(10) Bakanlıklar ile kurum ve kuruluşlar; hizmet binalarında ikincil afetlere sebep olabilecek elektrik, doğalgaz, temiz su ve atık su sistemleri, salgın hastalık ile diğer afet riskleri için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur.

(11) Ana ve destek çözüm ortakları, sorumlu oldukları afet gruplarına ait iş akış süreçlerinde devamlılığı sağlamak amacıyla temel iş ve pozisyonlar için kritik iş gücü, makine ve sistemleri belirler ve afet ve acil durum sonrası oluşması muhtemel ihtiyaçları göz önünde

bulundurarak yedekleme planlamasını yapar.

Mülki idare amirlerinin görev ve sorumlulukları

MADDE 28- (1) Yerel düzeyde afet grupları arasında koordinasyonun sağlanması ile afet ve acil durum yönetiminden illerde valiler, ilçelerde kaymakamlar sorumludur. Bu Yönetmelik kapsamında valiler;

- a) İl ve ilçe afet müdahale planını onaylamaktan,
- b) Afet öncesinde hazırlık, afet hâlinde müdahale faaliyetlerini yönetmekten,
- c) İl afet ve acil durum koordinasyon kuruluna başkanlık yapmaktan,
- ç) Yerel düzeyde servislerin yönetimini sağlamaktan ve servis yöneticisi vali yardımcılarını görevlendirmekten,
- d) Geçici veya sürekli olarak müdahale ekiplerinin oluşturulmasını sağlamaktan,
- e) Görevlilerin, gerçek ve tüzel kişilerin müdahale hizmetlerine katılımını sağlamaktan,
- f) Afet gruplarının rol ve sorumluluklarını dikkate alarak görevlendirme yapmaktan,
- g) Müdahale hizmetleri ile ilgili gerekli tedbirleri almak ve Başkanlığı ivedilikle bilgilendirmekten,
- ğ) Can ve mal emniyeti açısından tehlikeli yerlerde yaşayanların geçici olarak tahliye edilmesini sağlamaktan,
- h) Acil hizmetler ile taşıt, arazi, bina ve mal teminine ilişkin ihtiyaçların karşılanmasına yönelik gerekli tedbirleri almaktan ve acil yardımların gerektirdiği harcamaları yapmaktan,

sorumludur.

(2) Afet ve acil durumdan etkilenmeyen yerlerin vali ve kaymakamları;

- a) Bu Yönetmelik ve TAMP kapsamında gerekli iş ve işlemleri yürütmekten,
- b) Afet ve acil durumdan etkilenen yerlere yardım amacıyla gideceklere, görev veya izin belgesi düzenlenmesinden, yalnızca görev veya izin belgesi olanların afet ve acil durumdan etkilenen yerlere gitmek üzere illerinden ayrılmasını sağlamaktan,
- c) İllerine gelen afetzedeler için karşılama, kayıt, kabul işlemlerinin yapılması ve afetzedelerin geçici barınmaları ile acil ihtiyaçlarının giderilmesine yönelik gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamaktan,

ç) Acil yardımların gerektirdiği harcamaları yapmaktan,

d) Bakanlıkça verilecek diğer görevleri yerine getirmekten,
sorumludur.

(3) Afet ve acil durumdan etkilenen yerlere görevlendirilen mülki idare amirleri;

- a) Mahallin mülki idare amirine destek olmaktan,
- b) Kendilerine verilen görevleri, bu Yönetmelik ve TAMP kapsamında ilgili bakanlık, kurum ve kuruluş ile koordineli olarak yerine getirmekten,
- c) Bakanlıkça verilecek diğer görevleri yerine getirmekten,

sorumludur.

İl afet ve acil durum müdürlüğünün görev ve sorumlulukları

MADDE 29- (1) İllerde afet ve acil durum yönetimine ilişkin planlama ve koordinasyondan il afet ve acil durum müdürlüğü sorumludur. İl afet ve acil durum müdürlüğü;

- a) Vali adına planlama çalışmalarını takip etmekten,
 - b) TAMP kapsamında görevi bulunan kurum ve kuruluşlarla iş birliği ve koordinasyon sağlayarak il afet müdahale planını hazırlamaktan,
 - c) Planlarda yapılan güncellemeleri izlemek ve ilgili yerlere bildirmekten,
 - ç) İl afet ve acil durum koordinasyon kurulunun sekretaryasını yapmaktan,
 - d) Afet ve acil durum hâlleri için haberleşme rehberi oluşturmaktan,
 - e) İl afet ve acil durum yönetim merkezini çalışır hâlde tutmaktan,
 - f) İl afet ve acil durum yönetim merkezinin muhtemel bir afet sonrası kullanılamaz hâle gelmesi ihtimaline karşı gerekli tedbirleri almaktan,
 - g) Afet ve acil durum hâllerine ilişkin Başkan veya vali tarafından verilecek diğer görevleri yerine getirmekten,
 - ğ) 112 acil çağrı merkezlerinden gelen ve Başkanlığın görev alanına giren acil çağrılara ilişkin iş ve işlemleri yapmaktan,
- sorumludur.

Bireylerin görev ve yükümlülükleri

MADDE 30- (1) Afet ve acil durumlarda; asker ve hâkim sınıfından olanlar hariç olmak üzere; 18-65 yaş arasındaki bütün erkek vatandaşlar, vali ve kaymakamlarca afet ve acil durum hizmetleri kapsamında kendilerine verilen görevleri yerine getirmekle yükümlüdür. Bu yükümlüler, yükümlülükleri süresince iş yerlerinden izinli sayılır ve her türlü mali ve sosyal hakları korunur.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Eğitim ve tatbikatlar

MADDE 31- (1) TAMP kapsamında hazırlanan planlarda yer verilen eğitimler, ilgili afet grupları tarafından düzenlenir.

(2) Tatbikatlar, 24/5/2024 tarihli ve 8531 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Afet ve Acil Durum Tatbikatları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre gerçekleştirilir.

(3) Bu Yönetmelik ve TAMP hakkında eğitim talep edilmesi hâlinde eğitimler Başkanlıkça planlanır ve verilir veya verdirilir.

Görevlendirme

MADDE 32- (1) Bu Yönetmelik kapsamında kurumlara verilmiş olan görevlerle ilgili olarak gerektiğinde diğer kurum veya kuruluşları görevlendirmeye ve bu Yönetmelikte düzenlenmemiş olan diğer afet ve acil durum hâllerinde görev yapacak kurum ve kuruluşları belirlemeye Cumhurbaşkanı yetkilidir.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında kurumların yerel düzeyde görevlerini, ana çözüm ortağının uygun görüşü ile diğer kurum veya kuruluşlara vermeye vali ve kaymakamlar yetkilidir.

(3) Bu madde kapsamında yapılacak görevlendirilmeler ile 30 uncu ve 31 inci maddelere göre bireylere verilecek görevlerde; iş mevzuatının çalıştırma yasağı ile ilgili hükümleri, çalıştırılacak kişilerin yaşları, cinsiyetleri, sağlıkları, meslekleri, meşguliyetleri ve sosyal durumları ile aile ve bakıma muhtaç yakınları göz önünde bulundurulur. Afet ve acil durumdan etkilenen yerlere görevlendirmelerde, görevli personelin maaş, ücret, yevmiye ve benzeri hakları kendi kurum ve kuruluşlarınca ödenir.

Gizlilik esasları

MADDE 33- (1) Afet müdahale planlarında yer verilen bilgilerin paylaşılmasında ilgili mevzuatta öngörülen gizlilik esaslarına riayet edilir.

Gönüllü çalışma

MADDE 34- (1) Başkanlık, valilikler, kaymakamlıklar, belediyeler ve üniversiteler; gönüllülüğü ve AFAD gönüllülüğünü özendirici ve teşvik edici çalışmalar yapar, gönüllülere eğitim ve teçhizat gibi ihtiyaçları konusunda destek verir ve gönüllülerin müdahale süreçlerine katılımını sağlar.

Nakdi bağışlar

MADDE 35- (1) Afet ve acil durum nedeniyle yurt içinden ve yurt dışından Başkanlıkça kabul edilecek nakdi bağışlar, bu amaçla bankalarda Başkanlık adına açılacak hesaplarda toplanır.

İzleme

MADDE 36- (1) Başkanlık, bu Yönetmelik kapsamında yürütülen planlama, hazırlık, müdahale ve ön iyileştirme süreçlerini koordine eder, izler, yönlendirir ve gerektiğinde inceleme yapar.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik ve atıflar

MADDE 37- (1) 23/2/2022 tarihli ve 5211 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Afet ve Acil Durum Müdahale Hizmetleri Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) Mevzuatta, birinci fıkraya ile yürürlükten kaldırılan Afet ve Acil Durum Müdahale Hizmetleri Yönetmeliğine yapılan atıflar bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

Mevcut planlar, yeni planların hazırlanması ve yurt dışından yardım usul ve esaslarının belirlenmesi

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde TAMP'ta gerekli değişiklikler yapılır. 6 ncı madde gereğince hazırlanacak TAMP yürürlüğe girinceye kadar ulusal ve yerel düzeyde mevcut planların uygulanmasına devam edilir.

(2) Dışişleri Bakanlığı, yurt dışından aynı ve nakdi yardım teminine dair genel usul ve esasları, afetlere hazırlık amacıyla Başkanlıkla eş güdümlü hâlinde bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden itibaren altı ay içinde belirler.

Yürürlük

MADDE 38- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 39- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.